

Aika 03.05.2023, klo 13:00 - 16:03

Paikka Hybridikokous: Maakuntatalo/Teams

Käsitellyt asiat

- § 26 Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 27 Pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 28 Työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 29 Seuraava kokous**
- § 30 Lausunto Kaarinan Torppalan ekokylän asemakaavan kaavaluonnoksesta**
- § 31 Lausunto Uudenkaupungin Kettelin kyläleiskaavaluonnoksesta**
- § 32 Lausunto Kolsa-Juvansuon tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksesta Laitilan kaupungille ja Mynämäen kunnalle**
- § 33 Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen**
- § 34 Suunnittelun ajankohtaiset**
- § 35 Maakuntakaavan ajantasaisuuden arviointi**
- § 36 Mahdolliset muut asiat**
- § 37 Kokouksen päättäminen**

Saapuvilla olleet jäsenet

Juha Rantasaari, puheenjohtaja
Riitta Lehtinen, etänä, 1. varapuheenjohtaja
Esko Kiviranta, etänä
Marko Lindberg, etänä
Juhani Pilpola
Anne-Mari Virolainen, etänä, poistui 16:00

Muut saapuvilla olleet

Heli Mäkynen, assistentti, sihteeri
Eeva-Johanna Eloranta, etänä, poistui 14:40
Timo Juvonen, erikoissuunnittelija
Kristina Karppi, erikoissuunnittelija
Arttu Koskinen, kaavasuunnittelija
Satu Kottonen, paikkatietosuunnittelija
Pekka Kuusisto, etänä
Virpi Mamia, maakunta-arkkitehti
Salla Murmann, erikoissuunnittelija
Heikki Saarento, suunnittelujohtaja, esittelijä
Eeva Salmi, projektiasiantuntija
Pirita Lindholm, korkeakouluharjoittelija

Allekirjoitukset

Juha Rantasaari
Puheenjohtaja

Heli Mäkynen
Sihteeri

§ 26

Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston puheenjohtaja avaa kokouksen. Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksytään.

§ 27

Pöytäkirjan tarkastaminen

Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön (12.6.2017) 120 § mukaan "Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitilien puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti." Maakuntahallitus on kokouksessaan (31.3.2014 § 37) ottanut käyttöön pöytäkirjan sähköisen tarkastamisen.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää tarkastaa maankäyttöjaoston pöytäkirjat sähköisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksytään.

§ 28

Työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Lähetetty esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi. Mahdolliset muut asiat käsitellään kohdassa "Mahdolliset muut asiat".

Päätös

Päätösehdotus hyväksytään.

§ 29

Seuraava kokous

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston seuraava kokous on 22.5.2023.

Päätös

Päätösehdotus hyväksytään.

§ 30

Lausunto Kaarinan Torppalan ekokylän asemakaavan kaavaluonnoksesta

VSLDno-2023-198

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia

virpi.mamia@varsinais-suomi.fi

maakunta-arkkitehti

Liitteet

1 Kaarina Torppalan ekokylä kaavakartta ja -selostus 20230215.pdf

Kaarinan kaupunki on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa Torppalan ekokylän asemakaavan kaavaluonnoksesta 5.5.2023 mennessä.

Kaava-alue sijaitsee Kaarinan Lemunniemessä Torppalantien ja Lemuntien varressa. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 50 ha. Alueelta on matkaa Kaarinan keskustaan noin 4,5 km ja Turun keskustaan noin 8 km. Alue on asemakaavoittamaton. Ympäristö suunnittelualueella on monimuotoista luontoa ja vaihtelevia maisemia; hallitsevia piirteitä ovat alavat peltoalueet, kalliorinteet ja niitä peittävät ja ympäröivät metsäalueet sekä suuret korkeuserojen vaihtelut koko alueen sisällä. Kaava-alueella on myös jonkin verran olemassa olevaa rakennuskantaa; asuinrakennukset ja niiden piha-alueet sijaitsevat Torppalantien pohjoispuolella sekä Sarapistontien ja Lemuntien varrella.

Suunnittelualueen omistaa yksityisten maanomistajien lisäksi osittain Kaarinan kaupunki sekä Turun kaupunki. Kaavoitusaloitteen ovat tehneet yksityiset maanomistajat.

Asemakaavoituksen tavoitteena mahdollistaa pientaloalueen rakentaminen n. 600–850 asukkaalle. Asemakaavahankkeessa tavoiteltua aluetta kuvaillaan nimellä Torppalan ekokylä. Hankkeella tavoitellaan ryhmärakentamista ja uusia asumismuotoja alueelle. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa alueelle monipuolisia asuntotyyppejä, jotka koostuvat pienkerrostaloista, rivitaloista, kytketyistä pientaloista ja erillistaloista. Asemakaavalla, kaavamääräyksillä sekä myöhemmin laadittavalla rakentamistapaohjeella tavoitellaan sitä, että kaava-alueesta muodostuu ekologinen, luonnonläheinen, yhteisöllinen sekä energiatehokas ja vähähiilinen asuinalue. Tavoitteena on, että alueen energiantuotanto ja -käyttö tulee pääasiassa perustumaan uusiutuviin energiamuotoihin. Alueella tullaan sallimaan ekologinen koerakentaminen.

Kaava-asiakirjojen mukaan Torppalan alue on Turun kaupunkiseudun maakuntakaavassa (2004) ja Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavassa (2018) määritelty taajamatoimintojen (A) ja virkistystoimintojen (V) alueeksi. Suunnittelualueella on lisäksi voimassa Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava (2021).

Maakuntakaavassa suunnittelualueelle kohdistuva taajatoimintojen alue jää maakuntakaavan kaupunkikehittämisen kohdealueen ulkopuolelle.

Alueella on voimassa Lemunniemen osayleiskaava vuodelta 2011. Osayleiskaavassa Torppalan kaava-alue on pääasiassa pientalovaltaista asemakaavoitettavaa asuntoaluetta. Asemakaavasuunnitelma noudattelee osayleiskaavaa.

Lemunniemi on osa kaupunkiseudulle laadittua, vuonna 2012 valmistunutta strategista maankäyttösuunnitelmaa, Turun kaupunkiseudun rakennemallia 2035. Rakennemalliin viitataan kaava-asiakirjoissa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää antaa Kaarinan kaupungille Torppalan ekokylän asemakaavaluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto kiittää Kaarinan kaupunkia lausuntopyyntöstä ja toteaa, että asemakaavaluonnoksen kaavamateriaali on laaja-alaisesti valmisteltua.

Asemakaavasuunnitelma on Lemunniemen osayleiskaavan mukainen.

Lemunniemen osayleiskaavan jälkeen kaupunkiseudulle on laadittu kuntien yhteinen näkemys kaupunkiseudun maankäytön kehittämisestä, Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035, mikä on ollut vaikuttamassa 2010-luvun loppupuolella laadittujen ja vahvistuneiden vaihemaakuntakaavojen ratkaisuisissa.

Asemakaava-alue on osittain maakuntakaavan kaupunkikehittämisen kohdealuetta, mutta maankäytön pohjamerkintänä maakuntakaavan strategisessa kehittämisperiaatemerkinnessä asemakaava-alueen kohdalla on virkistysalue. Torppalan ekokylän asemakaavasuunnitelma katkaisee maakuntakaavoissa osoitettua itä-länsisuuntaista suojelualueisiin kytkeytyvää sekä pohjois-eteläsuuntaista viheryhteyttä. Itä-länsisuuntaisen yhteyden heikentäminen asemakaavasuunnitelman osoittamalla tavalla korostaisi pohjois-eteläsuuntaisen yhteyden merkitystä kohti Vaarniemenkalliota ja luonnonsuojelualueita sekä virkistyksen että luonnon kytkeytyvyyden näkökulmasta.

Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavaan ei Torppalan ekokylän asemakaava-aineistossa vielä viitata. Tämäkin vaihemaakuntakaava on hyvä huomioida asemakaavan jatkosuunnittelussa.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että ollakseen 2020-luvun kaupunkisuunnittelun näkökulmista ekologinen ja kestävä kehitystä edistävää uutta kaupunginosarakentamista, tulisi suurehkon asuinalueen ensisijaisesti tukeutua joukkoliikenteeseen, olla tiiviisti osa jo rakennettuja alueita tai olla selvästi rakentamiseltaan ja ympäristöltään luontoympäristön kanssa vuorovaikutteista elämäntapaa edistävää.

Torppalan alue on aiemmin asemakaavoittamatonta aluetta, joka ei toistaiseksi kytkeydy joukkoliikenteeseen. Pientaloalueen rakentuminen niemelle merenrantavyöhykkeelle ei takaa vahvan joukkoliikenneyhteyden kehittymistä alueelle. Torppalan alueen asemakaavasuunnitelmalla luotavat rakentamisen edellytykset eivät luonnoksessa esitetyillä kaavamääräyksillä takaa luontoympäristölähtöistä elämäntapaa edellyttävän alueen rakentamista; asemakaavaluonnoksen pohjalta alueelle on yhtä hyvin mahdollista rakentua tavanomainen urbaanin esikaupunkialueen pientaloalue.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että asemakaavahankkeen tavoitteet ekologisen alueen kehittämiseksi edellyttävät asemakaavasuunnitelman tarkistamista rakentamishankkeen ja lähiympäristön muodostuksen osalta sekä Lemunniemen osayleiskaavaa tuoreempien ohjaavien kaavatasojen mukaisesti vahvemmin alueen vallitsevaa luontoympäristöä huomioivaksi.

Varsinais-Suomen liitto haluaa kannustaa asemakaavasuunnitelman jatkokehittämistä kaupunginosana kestäväälle tasolle alueen sijainnin ominaisuudet huomioiden. Samalla olisi tarpeen arvioida kaavan suhde Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Ekologista koerakentamista edistävän asuinalueen kehittäminen Turun kaupunkiseudulle on erittäin hyvä hankeidea. On kuitenkin muistettava, että kaavoituksen keinot yhteisöllisen ekokylän luomiseen ydinkaupunkiseudulla kaupunkien keskustojen tuntumassa ovat rajalliset.

Päätös

Anne-Mari Virolainen ilmoitti esteellisyytensä asian käsittelyn ajaksi palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejäävin perusteella.

Päätösehdotus hyväksytään.

Esteellisyys

Anne-Mari Virolainen

§ 31

Lausunto Uudenkaupungin Kettelin kyläleiskaavaluonnoksesta

VSLDno-2023-245

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia

virpi.mamia@varsinais-suomi.fi

maakunta-arkkitehti

Liitteet

1 YK98517_02_001_Kaavakartta_Ketteli.pdf

2 YK89517_Ketteli_Kaavaselostus.pdf

Uudenkaupungin kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa Kettelin kyläleiskaavaluonnoksesta 10.5.2023 mennessä.

Pyhämään Kettelin kylään ollaan laatimassa kyläleiskaavaa. Kaavatyön tarkoituksena on laatia MRL 44 §:n mukainen, oikeusvaikutteinen kyläleiskaava Kettelin kylän / Pyhäsalmen alueelle siten, että rakennuslupien myöntäminen suoraan kyläleiskaavan perusteella on mahdollista myös ranta-alueille.

Kyläleiskaavaa laaditaan Kettelin kyläkeskuksen ympärille n. 270 ha laajuiselle alueelle. Kaava-alue sijaitsee n. 2 km Pyhämään kirkon kylästä ja n. 25 km Uudenkaupungin keskustasta. Kaava-alueessa on mukana sekä sisämaan kyläaluetta että ranta-alueita. Alue rajoittuu idässä ja lännessä mereen. Suunnittelualueeseen kuuluu osa Pyhämään 1993 laaditusta osayleiskaavan alueesta. Kaavatyön tavoitteena on mahdollistaa alueella monipuolinen pientalorakentaminen ja elinkeino- ja yritystoiminnan kehittäminen sen yhteyteen, jotta Pyhämään alueen elinvoimaisuus voidaan turvata tulevaisuudessa. Koulun ja lähipalvelujen säilyminen ovat tärkeitä kirkonkylässä. Kaavadokumenttien tietojen mukaan Pyhämaassa ei ole tonttitarjontaa. Kuten tyypillistä Varsinais-Suomen saaristoalueilla Pyhämaassakin koulun ja muiden palveluiden elinvoiman ylläpito käytännössä tarkoittaa uusien asukkaiden houkuttelua alueelle.

Kettelin kaavoitustyö on käynnistetty vuonna 2014. Kaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä vuonna 2015. Kaavoitus on aikanaan käynnistynyt seurakunnan aloitteesta laajentuen käsittämään koko kylän alueen. Alun perin alueelle on valmisteltu asemakaavaa, mutta sittemmin kaavoituksessa on päädytty kyläleiskaava -menettelyyn. Alue kuuluu pääosin RKY-alueeseen eli arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöalueeseen.

Kyläleiskaavaluonnoksessa määritellään rakennettavat ja rakentamattomaksi jätettävät alueet sekä osoitetaan ympäristön valtakunnalliset, maakunnalliset ja paikalliset arvoalueet ja -kohteet. Uusien rakennuspaikkojen osoittaminen perustuu mitoistustarkasteluun. Kaavakartalla on osoitettu olemassa olevat rakennuspaikat sekä uudet laskennalliset rakennuspaikat. Mitoituksessa on pyritty maanomistajien tasapuoliseen kohteluun.

Kaavaluonnoksessa on yhteensä 83 rakennuspaikkaa, joista uusia pysyvään asumiseen (AP/AM) osoitettuja rakennuspaikkoja on 34 ja olemassa olevia loma-asumisen rakennuspaikkoja 8, loput 41 ovat olemassa olevia pysyvän asumisen rakennuspaikkoja. Uudet rakennuspaikat on sijoitettu pääosin olemassa olevaan kylärakenteeseen 1-3 uudisrakennuspaikan ryhminä, paitsi Pyhäsalmen rantavyöhykkeellä, minne kaavassa on osoitettu 8 rakennuspaikan laajempi uudisrakentamisen alue.

Alueella on voimassa 2013 vahvistettu Vakka-Suomen maakuntakaava sekä 2021 vahvistettu Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava. Maakuntakaavassa kaava-alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta M, jolle on osoitettu kohdealue- ja kehittämisaluemerkintöinä Rakennetun ympäristön suojelualue, Selkämeren kalastuksen ja kalatalouden kehittämisvyöhyke sekä Matkailun, retkeilyn ja virkistymisen kehittämisen kohdealue. Lisäksi aluetta koskee maakuntakaavan määräys Loma-asutuksen mitoitus osa-alueittain. Pyhäsalmen rantaan on merkitty luonnonsatama v 028 ja Pyhäsalmen edustalla oleva merialue kuuluu Natura 2000-alueeseen. Kettelin kylä kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin, mikä maakuntakaavassa on osoitettu merkittävänä rakennetun ympäristön aluekokonaisuutena sra 4407. Pamprinniemen pohjoispuolelle on osoitettu alue tuulivoimaloille (en 003). Uudenkaupungin kaupunginvaltuusto on kuitenkin päättänyt, ettei tuulivoimaloita voida sijoittaa alle kahden kilometrin etäisyydelle asutuksesta.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Kettelin kyläyleiskaavan luonnoksesta.

Varsinais-Suomen liitto ymmärtää Uudenkaupungin tarpeen asukasmäärän kasvun mahdollistamiseksi Pyhämaan kirkonkylän palvelujen elinvoiman vaalimiseksi, ja pitää erittäin hyvänä, että alueen kehitystä ohjataan yleiskaavoituksella.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että Kettelin kyläyleiskaavaluonnoksessa uudisrakentamisen paikat ovat pääosin sijoitettu hienovaraisesti rakennusperinnöltään arvokkaan kylän olemassa olevaan rakenteeseen. Kaavaluonnoksessa Pyhäsalmen rantavyöhykkeelle esitetty kahdeksan rakennuspaikan uudisrakentamisen alue (AT-3) kuitenkin laajentaa kyläaluetta paljon aiemmin rakentamattomalle alueelle merenrantamaisemassa. Huolimatta siitä, että rakennuspaikat eivät rajoitu rantaan, on näiden välitön kytkeytyminen rantaan osoitetun, AT-3 aluevarauksen levyisen, venevalkaman (LV/s) kautta enemmän kuin todennäköistä rakennuspaikkojen rakentuessa. Kaavaluonnoksen mukaan yhtenäiselle uudisalueelle sallitaan yhteensä 1600m² + 1600m² uutta kerrosalaa pientaloille ja niiden pihapiireihin kuuluvien rakennusten rakentamiseen. Varsinais-Suomenliitto kantaa huolta merelle Natura2000-alueella avautuvan rantavyöhykkeen maisemasta sekä vesialueen käytöstä. Uudet ympärivuotisen asumisen rakennuspaikat tulisi hajauttaa paremmin herkkään saaristomaisemaan istuvaksi ja

kauemmas rantavyöhykkeestä, tai vähentää rakennuspaikkojen määrää AT-3 aluevarauksella.

Ranta-alueiden rakentamisen määrän kasvu on noussut huolenaiheeksi Varsinais-Suomen liitossa muissakin viimeaikaisissa ranta-alueille kohdistuvissa kaavahankkeissa.

Kaavaluonnoksen mitoitusta koskevassa selostuksen osassa lukee, että "Laskelman perusteella Pamprinniemen ranta-asemakaavan vahvistumisen jälkeen käyttämättä jää vielä 8 rantarakennuspaikkaa." Varsinais-Suomen liitto arvioi, että Kettelin kyläleiskaavaluonnoksen mitoituksen haasteeksi osoittautuu rakennuspaikkojen laskennallinen määrittely suunnittelualueen aiempien kaavojen rakentamisen määrää ja maanomistajien tasapuolisuutta vaalien. Maakuntakaavalla ohjataan ainoastaan rannoille sijoittuvan loma-asutuksen määrää. Kaavanlaadinnassa huomio rakennuspaikkojen määrän sijasta olisi hyvä painottaa kaavas suunnitelman lopputuloksen kokonaisuuteen kuvitellen kaavasunnitelma toteutuvaksi kaavassa esitetyn mukaisena.

Kettelin kyläleiskaavaluonnoksen kaaselostuksessa todetaan että "Uusia, vakituisen asumisen rakennuspaikkoja on suhteellisen paljon verrattuna olemassa olevaan rakennuskantaan. Tämä ei kuitenkaan ole suoraan verrannollinen rakennuspaikkojen kysyntään, vaan tarkoituksena on osoittaa ja selvittää kyläalueella olevat, mahdolliset rakennuspaikat ja tarjota vaihtoehtoja." Varsinais-Suomen liitto pitää 34 uuden ympärivuotiseen asumiseen tarkoitettun rakennuspaikan osoittamista Kettelin kyläalueelle huomattavana rakennuspaikkojen lisäyksenä, kun olemassa olevia vakituisen asumisen rakennuspaikkoja kylässä on 41. Varsinais-Suomen liitto esittääkin, että kaaselostuksessa esitetyn mukaisesti kaavamääräyksissäkin huomioitaisiin rakennuspaikkojen mahdollinen vaihtoehtoisuus tai ajallinen vaiheistus, mikäli kaavassa esitettävien uusien rakennuspaikkojen määrän tarkistus katsotaan haasteeksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksytään.

§ 32

Lausunto Kolsa-Juvansuon tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksesta Laitilan kaupungille ja Mynämäen kunnalle

VSLDno-2023-274

Valmistelija / lisätiedot:

Kristina Karppi

kristina.karppi@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija

Liitteet

1 Liite1 Teemakarttoja Kolsa_Juvansuon tpoikehdotuksen selostuksesta.pdf

Kolsa-Juvansuon tuulivoimapuiston osayleiskaava on edennyt ehdotukseksi, ja Laitilan kaupunki sekä Mynämäen kunta pyytävät siitä lausuntoa 5.6. mennessä.

Kolsa-Juvansuolle suunnitellaan yhteensä 11 tuulivoimalan puistoa Aboa Wind oy:n toimesta. Alue on aiemmin yleiskaavoittamatonta maa- ja metsätalousvyöhykettä Mynämäen ja Laitilan rajalla. Yritys teki aloitteen tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimisesta 2020. Tämän jälkeen osayleiskaavaprosessi on edennyt aloituksen, ympäristövaikutusten arvioimisen ja luonnosvaiheen myötä nyt käsillä olevaan osayleiskaavan ehdotukseen. Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto lausui aiemmin 26.9.2022 YVA-selostuksesta Varsinais-Suomen ely-keskukselle sekä osayleiskaavan luonnoksesta Laitilan kaupungille ja Mynämäen kunnalle (VSLDno-2022-137).

Tämän jälkeen osayleiskaavan ehdotusta on työstetty eteenpäin luonnoksen toisen vaihtoehdon 2 mukaisesti. Siinä on yhteensä 11 tuulivoimalaa ja hieman vähemmän välkevaikutuksia kuin luonnosvaiheen vaihtoehdossa 1, jossa oli 12 voimalaa. Puistoa suunnitellaan myllyille, joiden kokonaiskorkeus on yhteensä 300 metriä: torni noin 200 m ja lavat noin 100 m. Ne sijoitetaan noin kilometrin etäisyydelle toisistaan. Voimaloiden lisäksi tuulivoimapuistoon tulee myös huoltoteitä sekä pienempiä huoltorakennelmia, kuten muuntamoja. Puiston sisäiset johdot toteutetaan maakaapelointeina huoltoteiden varsille. Puiston tuottama sähkö siirretään ulkoiseen voimaverkkoon maakaapeloituna siirtoyhteytenä, jonka linjaukselle on vielä kaksi suunnitteluvaihtoehtoa. Tuulivoimamerkintöjen lisäksi osayleiskaavan ehdotuksessa on osoitettu myös etenkin maa- ja metsätalousalueita (97% pinta-alasta), luonnon ja kulttuuriperinnön kannalta arvokkaita alueita sekä joitakin erityistoimintojen alueita maa-ainesten ottoon.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää antaa Kolsa-Juvansuon tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Kolsa-Juvansuon tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus on maakuntakaavan mukainen erityisesti tuulivoima-alueena, ja se toteuttaa maakuntakaavan tavoitteita uusiutuvan energian tuottamisesta maakunnallisesti keskitetyillä alueilla. Lisäksi

osayleiskaavaehdotus huomioi ja täsmentää asianmukaisesti muut suunnittelualueella olevat maakuntakaavamerkinnot suojelu-, virkistys- ja pohjavesialueista.

Osayleiskaavaehdotus on työstetty huolellisesti ja siinä on huomioitu aiempien valmisteluvaiheiden monipuoliset ja seikkaperäiset ympäristövaikutusten arviot mukaan lukien vaikutukset ihmisiin ja kulttuuriympäristöön, joista on lausuttu aiemmin. Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaoston aiemman lausunnon (maankäyttöjaosto 26.9.2022 § 57) huomioiden 11 voimalan vaihtoehto 2:n priorisoimisesta, maa-aineisten ottoalueiden selostustekstin täsmentämisestä sekä maakuntakaavan teknisestä esittämisestä on käsitelty.

Karttateknisen huomion johdosta on osayleiskaavaehdotuksen selostukseen lisätty ote voimassa olevien maakuntakaavamerkintöjen yhdistelmäkartasta. Tämä on samalla ainoa, lähinnä esitystekninen seikka, jota tässäkin lausunnossa vielä täsmennetään: jatkossa kuvaus maakuntakaavoituksen tilanteesta on käytännöllisempää esittää karttaotteella voimassa olevien maakuntakaavamerkintöjen yhdistelmäkartasta. Lisäksi Varsinais-Suomen maakuntakaavayhdistelmän kaavamerkinnot ja -määräykset -dokumentista valitaan mukaan ne, joita suunnittelualueella on. Suunnittelualueella voimassa olevia eri vaihemaakuntakaavoja ei siis jatkossa tarvitse kuvata enää erikseen, kuten tässä vielä on tehty yhdistelmäkartan lisäksi.

Kaikkiaan Kolsa-Juvansuon tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus on maakuntakaavan mukainen ja hyvin valmisteltu.

Päätös

Pekka Kuusisto ilmoitti esteellisyytensä asian käsittelyn ajaksi palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejäävin perusteella.

Päätösehdotus hyväksytään.

Esteellisyys

Pekka Kuusisto

§ 33

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheita Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen

Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa:

1. Kemiönsaaren kunta: Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaavan muutos Susvall (283/5.4.2023)
2. Kemiönsaaren kunta: Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaavan muutos Södra-Lambholmen (284/5.4.2023)
3. Kosken Tl kunta: Salon seurakunnan poikkeamislupahakemuksesta Koski Tl:n Hämeentie 47:ssä (253/27.3.2023)
4. Liikenne- ja viestintäministeriö: Säännöllisen henkilöliikenteen reittiä koskeva hakemus reitille Varsova-Vaasa (275/3.4.2023)
5. Marttilan kunta: Keskustaajaman korttelin 9 asemakaavanmuutos (241/20.3.2023)
6. Oikeusministeriö: Vesilain tarkistamisen työryhmän muistio (272/3.4.2023)
7. Paraisten kaupunki: Nauvon Klockarbergenin asemakaavamuutos, tontin rajan korjaaminen (306/20.4.2023)
8. Salon kaupunki: Sammalonsalmi, Paunlehti ja Metsävalkjärvi ranta-asemakaavojen osittainen kumoaminen (280/5.4.2023)
9. Suomen ympäristökeskus SYKE: Suomen tarve osallistua Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Bothnia Offshore Lambda -merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (233/15.3.2023)
10. Suomen ympäristökeskus SYKE: Suomen tarve osallistua Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Skidbladner-merituulipuiston YVA-menettelyyn (291/12.4.2023)
11. Suomen ympäristökeskus SYKE: Suomen tarve osallistua Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Herkules-merituulipuiston YVA-menettelyyn (292/12.4.2023)
12. Uudenkaupungin kaupunki: Lokalahden Pitkäluodon ranta-asemakaavanmuutos 3 (287/12.4.2023)
13. Uudenkaupungin kaupunki: Kittamaan ranta-asemakaavanmuutos (288/12.4.2023)
14. Uudenkaupungin kaupunki: Haimionhiekan ranta-asemakaavanmuutos (289/12.4.2023)
15. Varsinais-Suomen ELY-keskus: Eolus Finland Oy:n Navakka-merituulihankkeen YVA-ohjelma (290/12.4.2023)

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää ilmoittaa em. tahoille listauksen mukaisesti, ettei liitto anna asioista lausuntoa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksytään.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

§ 34

Suunnittelun ajankohtaiset

Liitteet

1 Liite §34 Suunnittelun ajankohtaiskatsaus MJ 20230503.pdf

Maakuntahallituksen 27.2.2023 hyväksymän käyttösuunnitelman mukaisesti maankäytön ja ympäristön vastuualueen vuoden 2023 painopisteenä on olemassa olevien suunnitelmien toteutumisen seuranta ja päivitystarpeiden arviointi.

Maakuntakaavoitus

[Toteutamme maakuntastrategiaa uudistamalla maakuntakaavoitusta]

Kokonaismaakuntakaavan uudistamiseen valmistautuminen jatkuu alueidenkäyttöä ohjaavan lakiuudistuksen keskeytymisestä huolimatta. Tärkeimpiä lähtökohtia maakuntastrategian ja ilmastotiekartan lisäksi ovat muun muassa viimeaikaisten toimintaympäristön muutosten vaikutukset Varsinais-Suomen asemaan sekä EU:n linjausten mukaan lukien Green Dealin ja biodiversiteettitavoitteiden huomioiminen.

Vuoden 2023 aikana jatketaan viherrakenneselvitystä ja toteutetaan maakuntakaavan teemakohtainen ajantasaisuuden arviointi. Arvioinnin perusteella asetetaan yhdessä sidosryhmien kanssa uuden kokonaismaakuntakaavan tavoitteet ja laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman luonnos. Arviointia käsitellään erikseen seuraavassa asiakohdassa.

Liikennejärjestelmäsuunnittelu ja Turun kaupunkiseudun MAL-työ

[Edistämme kestävästä liikennejärjestelmästä ja -ympäristöstä]

Liikennejärjestelmätyössä painopiste on suunnitelmiin kirjattujen liikennehankkeiden ja kehittämistoimenpiteiden edistämisessä (ml. MAL). Vuoden lopulla toteutetaan nykyisten suunnitelmien toteutumisen ja ajantasaisuuden arviointi seuraavaa tarkistuskierrosta varten. Liikennejärjestelmätyöllä vahvistetaan Varsinais-Suomen asemaa osana Skandinavia-Välimeri TEN-T-ydinverkkokäytävää ja edistetään uudistuvan EU-asetuksen tavoitteiden toteutumista (kaupunkisolmut, kestävä kaupunkiliikenteen suunnittelu).

Scale Up #hankkeessa edistetään laadittua alueellisen juna- ja joukkoliikenteen organisoitumis- ja rahoitusmalliselvitystä. Yhdessä kuntien kanssa on Proxion Oy:ltä tilattu Toijalan radan asemapaikkojen kehittämissuunnitelmat (ml. Pirkanmaan liitto ja Pirkanmaan radanvarsikunnat). Selvitys tullaan laajentamaan myös Turku-Uusikaupunki-radon asemapaikkakunnille. Suunnittelutiimi osallistuu Turun kaupunkiseudun seuraavan MAL-sopimuksen valmisteluun. MAL-seuranta on osa Lounaistiedon tietopalveluita.

Merialuesuunnittelu

[Varmistamme merialuesuunnittelun jatkuvuuden]

Varsinais-Suomen liitto toimii edelleen merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatioliittona. Koordinaatiolle haetaan erillisrahoitusta Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta. Suunnittelua jatketaan jo EU-rahoituksen saaneissa eMSP-, NSBR-, ja MSP Green -hankkeissa. Samalla valmistaudutaan uuden suunnittelukierroksen käynnistämiseen nopeutetulla aikataululla muun muassa merituulivoiman kehittämisen vauhdittamiseksi. Vuoden 2023 aikana valmistuvat ensimmäisen suunnitelman seuranta ja arviointi. Merialuesuunnitteluyhteistyössä mukana ovat kaikki Euroopan merialueet.

Muu hankeyhteistyö

Circwaste-hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun. Hankkeen päätarkoituksena on edistää materiaalivirtojen tehokasta käyttöä, jätteen synnyn ehkäisyä ja materiaalien kierrätystä. Tavoitteena on luotsata Suomea kohti kiertotaloutta ja toteuttaa valtakunnallista jätesuunnitelmaa. Hankkeessa toteutetaan useita n. 20 kpl konkreettisiin tuloksiin tähtäävää pilottihanketta. Esimerkkejä alueemme osahankkeista ovat mm. kierrätyspuistojen kehittäminen, ylijäämäruuan jakelun kehittäminen, biokaasun tuotanto, älykkäät hallintajärjestelmät sekä teollisuusjätteiden ja maa-aineksien hyötykäyttö tierakentamisessa.

Asia esitellään kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää merkitä tiedoksi maankäytön ja ympäristön vastualueen suunnittelun ajankohtaiskatsauksen.

Päätös

Merkitään tiedoksi.

§ 35

Maakuntakaavan ajantasaisuuden arviointi

VSLDno-2023-307

Valmistelija / lisätiedot:
Heikki Saarento
heikki.saarento@varsinais-suomi.fi
suunnittelujohtaja

Liitteet

1 Liite §35 Maakuntakaavan ajantasaisuuden arviointi MJ 20230503.pdf

Varsinais-Suomen voimassa oleva maakuntakaava muodostuu kymmenestä erikseen laaditusta maakuntakaavasta, jotka on hyväksytty aikavälillä 2004–2021. Niiden yhteenlaskettu laadintaprosessi on kestänyt koko 2000-luvun vuoteen 2021 asti. Varsinais-Suomen ensimmäinen E18-moottoritien vaihemaankuntakaava (2001/2002) korvautui Salon seudun maakuntakaavalla (2006/2008). Maakuntakaavaa tarkentavien yleiskaavojen ikähaarukka Varsinais-Suomessa on maakuntakaavoja laveampi: Varsinais-Suomessa voimassa olevat yleiskaavat on hyväksytty vuosien 1983–2023 välisenä aikana.

Varsinais-Suomen liiton omana työnä on käynnistetty maakuntakaavan ajantasaisuuden arviointi. Arviointi tehdään mm. toteutuneisuuden ja toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten näkökulmista. Työn tavoitteena on muodostaa näkemys tulevan maakuntakaavoituksen tarpeista. Työssä kartoitetaan voimassa olevien maakuntakaavojen vastaavuutta kuluvaan ajanhetkessä vallitseviin maakunnallisiin alueidenkäytön suunnittelukysymyksiin. Arvioinnin perusteella

- ohjelmoidaan tarvittavat selvitykset ml. palveluverkko- ja asumispreferenssi- sekä energiaselvitykset (mm. tuulivoima, aurinkoenergia, geo- ja muu ympäristölämpö sekä vety).
- määritellään maakuntakaavan uudistuksen tavoitteet tunnistuen toimintaympäristön sekä kansainvälisten (EU) ja kansallisten säädösten valmisteilla olevat muutokset sekä ilmastotiekartan tavoitteet ja muut alueelliset linjaukset.
- laaditaan uudistettavan maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman luonnos.

Arviointi aloitettiin Varsinais-Suomen liiton suunnitteluryhmässä loppukesällä 2022. Syyskaudella asioita työstettiin suunnitteluryhmän sisäisissä työpajoissa ja keväällä hyödynnettiin alueen kaavoituksen ja maankäytön sidosryhmiä Varsinais-Suomen alueidenkäytönyhteistyöryhmässä (AKYTR), jolle järjestettiin työpaja ja kuntiin lähetettiin kysely koskien yleiskaavoitusta ja maakuntakaavojen käyttöä.

Arviointi on tehty yhteismitallisesti ja merkintäkohtaisesti maakuntakaavan teemarakenteen mukaan jäseneltynä. Teemat ovat: kaupungit, taajamat, kylät; teollisuus ja työpaikat; maa- ja lentoliikenne; vesiliikenne; luonnonsuojelu; kulttuuriperintö; virkistys ja matkailu; luonnonvarat; tuulivoima; yhdyskuntatekninen

huolto sekä muut erityistoiminnot.

Suurin osa teemoista on päivitetty tuoreimpien alueellisesti koko maakunnan kattavissa Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavassa (MV 2018 / THO 2019/ KHO 2021) ja Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja #varojen vaihemaakuntakaavassa (MV 2021 / THO -). Selkein päivitystarve on vanhimmilla Turun kaupunkiseudun ja Salon seudun maakuntakaavoissa käsitellyillä kulttuuriperinnön merkinnöillä. Lisäksi teeman selvitysinventointeja on päivitetty mm. saaristossa Turunmaan maakuntakaavan hyväksymisen jälkeen.

Toimintaympäristön nopeista muutoksista maakuntakaavaan uudistamiseen aiheutuvat tarpeet kohdistuvat ilmastonmuutokseen, aurinko- ja merituulivoimaan sekä muuhun energiahuoltoon ja yhteiskunnan toimintavarmuuteen. Seuraavalla suunnittelukierroksella keskiössä tulevat olemaan Euroopan biodiversiteettistrategian vihreän siirtymän ohjelman huomioiminen ja edelleen luonnon monimuotoisuuteen ja viherrakenteeseen liittyvät kysymykset (ennallistamisasetus). Samat kysymykset tulevat ohjaaman seuraavalla MAL-sopimuskaudella (2024–2027) laadittavaa kaupunkiseutusuunnitelmaa, joka on myös tulevan maakuntakaavan keskeinen taustasuunnitelma/-selvitys.

Edellisillä vaihemaakuntakaavakierroksille maakuntakaavoja on kehitetty strategisempaan muotoon. Sama tavoite oli myös keskeytyneellä kaavoitus- ja rakentamislaililla. Kunnilta saadussa palautteessa maakuntakaavalta toivotaan edelleen selkeitä maankäytön merkintöjä ja konkretiaa.

Ajantasaisuuden arvioinnin laadintaan ovat vaikuttaneet suunnitteluryhmässä vuosina 2021–2022 tapahtuneet henkilöstövaihdokset, kaavoitusta ohjaavan lainsäädännön kokonaisuudistuksen keskeytyminen sekä tilanne, jossa viimeisin vaihemaakuntakaavaprosessi oli juuri saatettu loppuun. Lakiuudistuksen vaikutuksista maakuntakaavoitukseen käytiin vilkasta valtakunnallista keskustelua. Lain kokonaisuudistus ei kuitenkaan vasta päättyneellä hallituskaudella toteutunut, ja maankäyttö- ja rakennuslaissa aikanaan määritelty alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä jäi uudistuksessa voimaan. Maakuntakaavoitusta koskevat lakimuutokset liittyvät lähinnä digitalisaatioon. Tulevalla eduskuntakaudella alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää tullaan todennäköisesti uudistamaan, mutta vahvasti nykyiseen suunnittelujärjestelmään tukeutuen.

Arvioinnin tuloksia esitellään kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää

1. merkitä tiedoksi Varsinais-Suomen maakuntakaavan ajantasaisuuden arvioinnin;
2. esittää maakuntahallitukselle, että ajantasaisuuden arviointi esitellään maakuntavaltuustolle kesäkuun kokouksessa.

Päätös

Merkitään tiedoksi Varsinais-Suomen maakuntakaavan ajantasaisuuden arviointi ja esitetään maakuntahallitukselle, että ajantasaisuuden arviointi esitellään maakuntavaltuustolle kesäkuun kokouksessa.

§ 36

Mahdolliset muut asiat

Päätös

Keskusteltiin mahdollisuudesta pitää pidempiä keskustelevampia tilaisuuksia myös jatkossa eri teemoista.

Ei muita asioita.

§ 37

Kokouksen päättäminen

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.03